

Risicoparagraaf

Mei, juni en juli 2026

Inleiding

Volgens het “Risicomanagementbeleid Provincie Zeeland” worden projectrisico’s verantwoord in de voortgangsrapportages grote projecten die aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten worden verstrekt.

Tegelijkertijd met de voortgangsrapportages wordt ook informatie verstrekt over de ontwikkeling van het provinciaal risicoprofiel en daarmee ook over andere provinciale risico’s.

Risico’s

In het risicoprofiel van Zeeland zijn alle risico’s waaraan onze Provincie wordt blootgesteld opgenomen. Een aantal van deze risico’s heeft tevens een relatie met (voormalige) grote projecten. In onderstaand overzicht staan de risico’s op volgorde van invloed. Het gaat om risico’s met betrekking tot onderstaande onderwerpen zoals opgenomen in tabel 1:

Tabel 1 risico’s en klassen:

Positie	Risico omschrijving	Kansklasse	kansinschatting dat risico zich voordoet	Maximale impact x € 1,0 miljoen
1	Project Zanddijk	3	31% - 50%	8,9
2	Nadeelcompensatie verkeersbesluit WST	3	31% - 50%	10,0
3	Nadeelcompensatie Traverse Kapellebrug	3	31% - 50%	1,5
4	Controle POP-3 en overige Europese projecten	2	10% - 30%	1,6
5	Garantstelling Hulst i.v.m. Perkpolder	2	10% - 30%	3,3
6	Tekort in Faunafonds	3	31% - 50%	1,0
7	Westerschelde Ferry	1	< 10%	4,7
8	Cybercrime	2	10% - 30%	2,0
9	Busconcessie PZ-EBS	1	< 10%	8,0
10	Garantstelling ZB	1	< 10%	0,8
11	Wijziging licentiestructuur	2	10% - 30%	0,2

*Indien een risico uit deelrisico’s bestaat wordt het gewogen gemiddelde van de kans berekend.

De maximale impact betekent de inschatting van de maximale financiële gevolgen van het risico door de inhoudelijk deskundige.

De risico’s met betrekking tot project Zanddijk en Nadeelcompensatie verkeersbesluit WST bepalen het grootste deel (72,8%) van het risicoprofiel van de provincie.

Ten opzichte van de vorige rapportage zijn er twee nieuw risico’s:

- 1. Busconcessie PZ – EBS.** Na de gunning van de busconcessie 2027 aan EBS is als risico opgenomen dat EBS de concessie tijdens de implementatie moet teruggeven door onvoorziene omstandigheden. Binnen de organisatie was dit risico al eerder in het risicodossier voor de implementatie van de busconcessie onderkend. Gezien de mogelijke impact is ervoor gekozen dit risico nu ook mee te nemen in het weerstandsvermogen. De kans op voordoen wordt klein geacht. Er zijn bij de aanbesteding verschillende zekerheden ingebouwd, waaronder een ontvangen bankgarantie en de mogelijkheid om een schadeclaim

bij EBS in te dienen. De implementatie van de busconcessie verloopt conform planning. De levering van de bussen en de inrichting van de remises en laadlocaties liggen op schema. Ook wordt naar verwachting voldoende personeel beschikbaar zijn. Daarom blijft de kans dat dit risico zich voordoet zeer klein.

2. **Nadeelcompensatie Traverse Kapellebrug:** Er zijn nadeelcompensatieclaims binnengekomen die voortvloeien uit het project Traverse Kapellebrug. Deze claims worden momenteel beoordeeld door externe specialisten. Op basis van deze beoordeling kan de omvang en inschatting van het risico in een latere rapportage nog wijzigen.

Deelrisico “**Het opnemen van financiële zekerheid in omgevingsvergunningen bij bedrijven bij inwerkingtreding van de Omgevingswet**” binnen het risico Wettelijke milieutaken is komen te vervallen omdat dit nu onderdeel uitmaakt van de jaarplannen van de omgevingsdiensten en daarmee gedekt zijn. Door het wegvallen van dit deelrisico bestaat het risico wettelijke milieutaken niet meer.

Het risico **Project Zanddijk** is licht gedaald ten opzichte van vorige kwartaalrapportage. Dit wordt veroorzaakt doordat de gronden nagenoeg volledig zijn verworven. De verwachting voorspelt nog is dat de financiële gevolgen van de langere doorlooptijd in verband met de afstemming met ProRail over de spoorkruising binnen het huidige krediet opgevangen kunnen worden.

Het risico **Garantstelling Hulst i.v.m. Perkpolder** is gedaald omdat de kans dat dit risico zich voordoet lager is ingeschat (10% ipv 25%). De looptijd van de garantstelling is tot en met eind 2026, er zijn geen aanwijzingen dat een beroep wordt gedaan op deze garantstelling én er is op dit moment geen verzoek van de gemeente Hulst om deze garantie te verlengen.

Het risico **Garantstelling Zeeuwse Bibliotheek (ZB)** is licht gedaald omdat de jaarlijkse aflossing op de lening heeft plaatsgevonden in juli 2026.

Per saldo daalt de totaal benodigde risicobuffer ten opzichte van de vorige kwartaalrapportage.

Project Zanddijk

Op 16 december 2022 hebben Provinciale Staten een krediet voor project Zanddijk verstrekt van € 68 miljoen. Dit bedrag is gebaseerd op de kostennotitie van RHDHV van 28 oktober 2022 en de aanpassingen hierop, zoals opgenomen in het statenvoorstel kredietaanvraag en definitief ontwerp.

In het projectkrediet is op basis van een risicodossier een risicoreserve opgenomen. De raming waarop het krediet is bepaald, heeft een bandbreedte van 15%. Deze bandbreedte hangt samen met de detaillering van berekeningen, zoals de hoeveelheid aan materiaal dat nodig is om de bouw te realiseren. Het kan voorkomen dat de werkelijk benodigde hoeveelheden en prijzen hoger zijn dan hetgeen is opgenomen in de raming voor het projectkrediet. Er is daardoor een risico op het ontoereikend zijn van het projectkrediet. Daarnaast is er bij een infrastructuurproject, naast het optreden van risico's die leiden tot budgetoverschrijding ook het risico op een langere doorlooptijd van de planning aanwezig. Beide risico's zijn opgenomen in het risicoprofiel van de Provincie.

Beheersmaatregelen:

Door de verdere uitwerking en aanbesteding van het project wordt de bandbreedte op de raming kleiner en zal het risico afnemen.

Nadeelcompensatie verkeersbesluit WST

Tijdens de reparatie van de Oostbuis van de Westerscheldetunnel, die op 11 januari 2027 begint en vier maanden gaat duren, kan er 50 tot 80% minder verkeer door de Westerscheldetunnel. Er wordt een Verkeersbesluit genomen om te garanderen dat er ruimte is voor noodzakelijk verkeer. Door

goed te plannen en slim te spreiden ontstaat ruimte voor overige passages. Het openbaar vervoer wordt een betrouwbaar alternatief voor wie geen toegangsbewijs krijgt voor de tunnel. Voor schade groter dan het normale maatschappelijke risico of bedrijfsrisico kan worden gekozen nadeelcompensatie te claimen. Hiervoor geldt de provinciale verordening nadeelcompensatie. Omdat het gedurende de uitwerking moeilijk te voorzien is in welke gevallen nadeel boven normaal maatschappelijk risico of bedrijfsrisico uit kan komen, is hiervoor een risico-inschatting gemaakt.

Benodigde risicobuffer

Op basis van de risicogegevens wordt door middel van een risicosimulatie de benodigde risicobuffer berekend. Dit is de buffer die nodig is om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen. Deze simulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag in de "worst case" ongewenst en onnodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de berekening van de risicosimulatie gaan we uit van het door Provinciale Staten vastgestelde zekerheidspercentage van 90%. Uit de risicosimulatie volgt dat met 90% zekerheid kan worden gesteld dat alle risico's zijn afgedekt met een bedrag van € 10,7 miljoen. Dit betreft een afname van € 0,3 miljoen ten opzichte van vorige rapportage.

Beschikbare risicobuffer

De beschikbare risicobuffer bestaat uit het geheel aan middelen dat beschikbaar is om de risico's in financiële zin af te dekken.

(bedragen x € 1 miljoen)

Beschikbare risicobuffer

Algemene reserve (laagste stand 2026-2030)	20,0
*Vrij aanwendbare bestemmingsreserve	0,0
Ruimte meerjarenbegroting	3,8
Totaal	23,8

In bovenstaande opstelling is uitgegaan van de standen na verwerking van de 10^e begrotingswijziging 2026.

* De ontvangen middelen ZEH zijn toegevoegd aan de reserve ZEH. Hoewel deze reserve nog geen bestemming heeft, heeft Provinciale Staten een kader vastgesteld waarin is opgenomen dat de middelen in deze reserve (meerjarig) uitgezet worden voor het genereren van rendement. Deze middelen zijn inmiddels ook meerjarig uitgezet bij gemeenten en waterschappen, waardoor deze middelen niet direct inzetbaar zijn voor andere doelen.

De vrije belastingcapaciteit motorrijtuigenbelasting maakt geen onderdeel uit van de beschikbare risicobuffer. Hoewel deze ruimte niet meer wordt meegenomen in de beschikbare buffer, kunnen Provinciale Staten deze ruimte wel inzetten, jaarlijks per 1 januari. De opcenten gedurende het jaar aanpassen kan niet. De vrije belastingcapaciteit MRB bedraagt op dit moment € 37,5 miljoen per jaar.

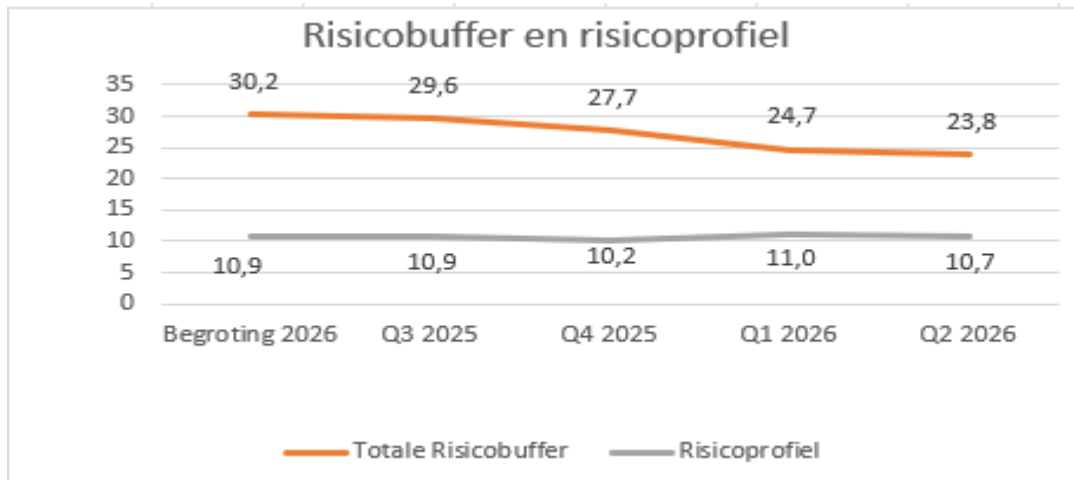
Ratio weerstandsvermogen

Op basis van de ratio weerstandsvermogen wordt bepaald of het weerstandsvermogen van de provincie toereikend is bij het huidige risicoprofiel. Via het risicomangementbeleid hebben Provinciale Staten een ondergrens voor de ratio van het weerstandsvermogen vastgesteld van 1,2. Dit valt in de klasse voldoende.

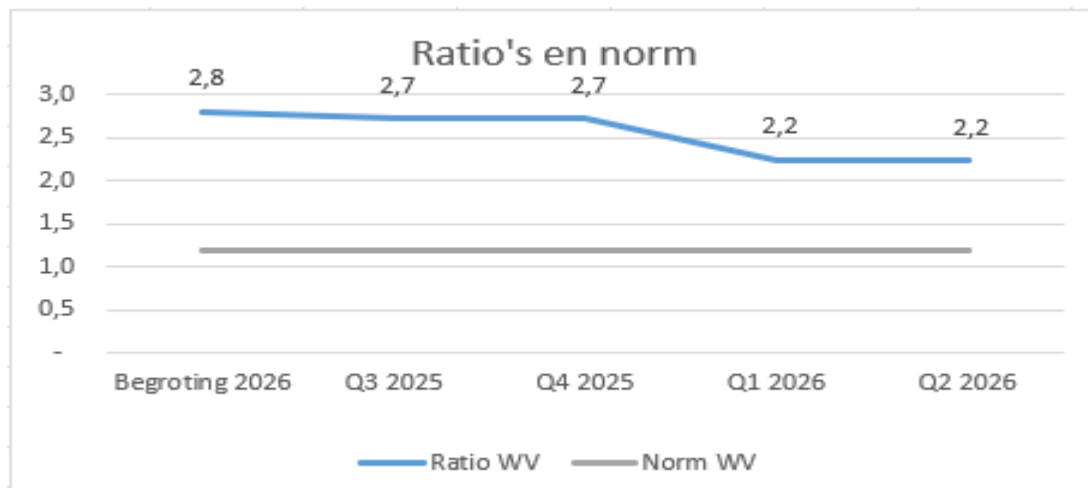
Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare risicobuffer}}{\text{Benodigde risicobuffer}} = \frac{23,8}{10,7} = 2,2$
----------------------------	---

Ontwikkeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de provincie is afhankelijk van meerdere factoren en wijzigt daardoor voortdurend. De ontwikkeling van het provinciaal weerstandsvermogen ziet er als volgt uit.

De beschikbare risicobuffer is ten opzichte van de 1^e kwartaalrapportage gedaald en wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de Algemene reserve. Het risicoprofiel is ook gedaald ten opzichte van de 1^e kwartaalrapportage. Als het risicoprofiel daalt en de beschikbare risicobuffer daalt evenredig mee dan betekent dit dat de ratio weerstandsvermogen gelijk blijft. De ratio is gewaardeerd als uitstekend.

Bevindingen kernteam 2^e kwartaalrapportage risico's 2026

In het risicomanagementbeleid Provincie Zeeland 2025 is opgenomen dat het kernteam vaststelt dat alle risicokaarten per kwartaalrapportage actueel/geactualiseerd zijn. Daarom wordt periodiek aan alle budgethouders binnen de Provincie gevraagd om hun risico's te inventariseren en de bestaande risico's te actualiseren. Bij de grote projecten heeft de projectbeheerser de taak er op toe te zien dat de risicokaart actueel is. De bijgevoegde risico rapportage is tot stand gekomen op basis van de resultaten van deze uitvraag. Het versterken van het risicobewustzijn binnen onze organisatie is een continu proces.

Geconstateerd is dat alle kaarten afgelopen periode inhoudelijk en financieel geactualiseerd zijn door de inhoudelijk deskundigen.

Tabel 2: actualisatiedata risicokaarten

Risicokaart Naris	Positie	Risico omschrijving	Kansklasse	Kans in procenten	Maximale impact x € 1,0 miljoen	laatst geactualiseerd
R648, R720	1	Project Zanddijk	3	31% - 50%	8,9	24-8-2026
R1025	2	Nadeelcompensatie verkeersbesluit WST	3	31% - 50%	10,0	6-8-2026
R1088	3	Nadeelcompensatie Traverse Kapellebrug	3	31% - 50%	1,5	2-9-2026
R822, R143, R28	4	Controle POP-3 en overige Europese projecten	2	10% - 30%	1,6	17-7-2026
R31	5	Garantstelling Hulst i.v.m. Perkpolder	2	10% - 30%	3,3	24-8-2026
R30	6	Tekort in Faunafonds	3	31% - 50%	1,0	24-8-2026
R475	7	Westerschelde Ferry	1	< 10%	4,7	23-6-2026
R982	8	Cybercrime	2	10% - 30%	2,0	20-8-2026
R926, R927	9	Busconcessie PZ-EBS	1	< 10%	8,0	19-8-2026
R121	10	Garantstelling ZB	1	< 10%	0,8	17-7-2026
R33	11	Wijziging licentiestructuur	2	10% - 30%	0,2	20-8-2026
Totaal*					42,0	

*Aan de hand van de financiële impact in combinatie met de risico-inschatting wordt een zogenaamde Monte-Carlosimulatie gedraaid. Uit deze simulatie volgt de benodigde risicobuffer van € 10,7 miljoen.

3-9-2026

Het kernteam risicomanagement